

Jos de Roos (Chassé Theater): 'Mix van nieuwe managers en geromantiseerde toneelmeesters'

Fotografie: Mery.nl

Het kan raar lopen in het leven. Zo werk je zestien jaar als manager voor Makro en zo ben je manager in het prestigieuze Chassé Theater in Breda. Jos de Roos deed het en het past eigenlijk ook wel bij de ontwikkeling die in veel theaters en schouwburgten plaatsvindt. De algehele controle komt steeds meer in handen te liggen van 'nieuwwetse' managers. In Breda blijkt het van twee kanten perfect te bevallen: "Het is dat ik een gezin heb, anders zat ik hier echt zeven dagen in de week", aldus De Roos.

Zo'n anderhalf jaar geleden werd Jos de Roos via via gewezen op een vacature bij het Chassé Theater. Zelf had hij daar zijn gedachten bij. Iets met 'twee linker handen en dat het worden van Hoofd Techniek er wel niet in zou zitten'. Een nadere inspectie wees uit dat nadrukkelijk gezocht werd naar een manager. "En dat had ik inmiddels al wat jaren geoefend", vertelt De Roos. "Bij de Makro deed ik bijvoorbeeld verbouwingen en restyling van vestigingen en leidde ik verschillende Makro's. Die combinatie bleek goed te passen in wat hier gevraagd werd. Toen de persoon 'Jos de Roos' ook nog eens bleek te passen was het snel voor elkaar." De Roos zelf vond het geweldig: "Ik

wilde sowieso graag in het theaterwereldje werken, maar hoe kom je daarin terecht? De affiniteit was er wel. Ik ben gek op muziek en musicals en als je dan in zo'n entourage mag gaan werken is dat mooi. Tot op de dag van vandaag vind ik het fantastisch, maar het is hier in mijn ogen dan ook het mooiste theater van Nederland, dus dat pik je dan ook nog mooi even mee."

Kennis opdoen

Omdat De Roos van origine niet uit de theaterwereld komt, bezoekt hij veel collega's omdat het interessant en leerzaam is. "Dat gebeurt verder eigenlijk maar weinig, terwijl iedereen het wel leuk

vindt", vertelt hij. "In mijn ogen moet je daar in investeren, je wordt er namelijk nooit stommer van. Samen met mijn floormanager bezoek ik zes tot acht keer per jaar een ander theater. Gewoon om van te leren en om te kijken hoe ze bepaalde dingen daar hebben opgelost. Je ziet dan dingen die je zelf ook kunt gaan toepassen, maar ook dingen die je juist niet wilt doen, omdat ze nu eenmaal niet bij de cultuur van Chassé passen." Zo zijn er al wat dingen geweest die links en rechts zijn opgepikt en vervolgens inderdaad in Breda zijn toegepast. De Roos: "We hebben hier een flinke docaanpassing gedaan. Die is nu perfect werkbaar en in hoogte verstelbaar, zodat makkelijk geladen en gelost kan worden. Bovendien hebben we nu een docklamp die in de vrachtwagens schijnt. Dat zijn dingen die ik bijvoorbeeld in Eindhoven heb gezien en die ik dus handig vond voor in ons eigen theater." In Den Haag zag De Roos op de vloer een messing meetlat aan de zijkant van het toneel, waarmee de metrages voor de trekkenwanden precies afgelezen kunnen worden. Ook in Breda is nu zo'n meetlat te vinden. Een kwestie van kennis opdoen dus en er vervolgens zelf je voordeel mee doen.

Breedheid

In het Chassé Theater zijn drie zalen te vinden. Een kleine zaal voor 192 bezoekers, een middenzaal voor 669 bezoekers en een grote zaal voor 1434

bezoekers. Daarnaast zijn er nog drie cinemazalen. "Die diversiteit is geweldig en maakt het voor mij honderd keer mooier dan wanneer je maar één zaal zou hebben", vertelt De Roos. "Veel mooier ook dan wanneer je een zaal hebt waar een heel lange tijd één en dezelfde productie staat. Nu ben je de ene dag bezig met de seniorenzalen van ABN AMRO, de andere dag ben je in de kleine zaal met negentien man naar een kleine productie aan het kijken en weer een dag later komt een productie als Ciske de Rat hier op bezoek of is er op cinemagebied weer iets moois aan de gang. Zo zitten hier soms op één dag 3000 man binnen. Dan heb je Evita in de grote zaal, Toneelgroep Amsterdam in de middenzaal en een amateurproductie in de kleine zaal en draaien er ook nog dingen in de bioscoop. Dan is het mooi om dat allemaal in goede banen te kunnen leiden."

Niet één op één

De werkbaarheid van het Chassé Theater is goed, maar toch zijn er altijd dingen die beter kunnen. De Roos: "Voor architecten draait het toch altijd vooral om het esthetische, terwijl andere keuzes soms veel logischer zouden zijn. Qua klimaatbeheersing

is dit gebouw bijvoorbeeld een hele grote uitdaging. Daar liggen echt stappen ter verbetering." En dus is De Roos bezig met plannen in die richting: "We hebben net een installatiescan laten doen, om precies te weten wat je in huis hebt en hoe oud het is en dergelijke. Een tweede stap is dan de vraag: stel dat het hier helemaal leeg was, wat zou je op installatiegebied dan adviseren tegen de huidige milieunormen? De derde stap is dan om daar een meerjarenplan en een meerjarenbegroting te maken. Het gaat mij er om dat een installateur niet één op één gaat installeren. Hij moet er nu over nadenken. Op het moment zijn we bezig in de cinema. Daar moet de klimaatbeheersing geluidsarm zijn. Ik heb de installateur laten plaatsnemen in de zaal en heb een film laten opzetten. Hier heb je een stille film, wat vind je ervan? Vervolgens kan zo iemand dan naar oplossingen gaan zoeken."

Totaalbeleving

Een andere ontwikkeling die plaatsvindt bij het Chassé Theater is dat men er bezig is met het creëren van een totaalbeleving voor de bezoekers. "Als theater willen we zoveel mogelijk hindernissen wegnemen voor de gasten. Op donderdag-

avond is het hier in de binnenstad bijvoorbeeld moeilijk parkeren en daar willen we wat aan doen. Door valet parking aan te bieden bijvoorbeeld, maar ook door speciale shuttlebussen te laten rijden langs verschillende parkeerplaatsen net buiten het centrum van de stad. Bovendien hebben we allemaal nieuwe meubels besteld, die stuk voor stuk speels en kleurrijk zijn en wordt dit jaar ook nog overal nieuw tapijt gelegd. Ook willen we foyers nog meer gaan benutten. Door een 'sorry to

"Die diversiteit is geweldig en maakt het voor mij honderd keer mooier dan wanneer je maar één zaal zou hebben"

be late'-foyer te maken bijvoorbeeld, met banken, beeldschermen en hoofdtelefoons. Als mensen dan zoveel te laat komen dat ze de zaal niet meer in kunnen, dan kunnen ze in die foyer toch de voorstelling nog meemaken."

Narrowcasting

Er staan nog meer veranderingen op stapel in het

Bredase theater. Zo zijn er al vergaande plannen om een nieuwe (en dus vierde) zaal te bouwen en gaat de artiesteningang verfraaid worden, net als de kleedkamers. Bovendien wordt onderzocht hoe interessant een narrowcastingsysteem is voor het Chassé. "Met andere spelers als NAC Breda, de NHTV en de gemeente hier in de buurt kan altijd voor interessante content worden gezorgd. Een idee is ook om in de grote zaal in elke stoel een beeldschermpje in de rugleuning maken. Niet direct met commerciële boodschappen, maar bijvoorbeeld met ondertiteling bij operette, info of iets dergelijks. Dat zou dan in 2009 moeten gaan gebeuren. Er staat sowieso nogal wat op de planning voor volgend jaar, want we willen ook de stoelen gaan vervangen én er komt een nieuwe tribune in de kleine zaal."

Mix

Voor veel theaters is het moeilijk steeds up-to-date blijven, simpelweg omdat de ontwikkelingen snel gaan en alles nu eenmaal geld kost. "In die verschrikkelijke snelheid proberen we wel zoveel mogelijk bij te blijven", legt De Roos uit. "Maar wat je vandaag koopt, is volgende week alweer oud." De snelheid past bij de veranderende tijden. Op de vraag of het vroeger allemaal leuker en gezellig was in de theaters (zoals door romantici vaak wordt beweerd), antwoordt De Roos: "Ik zit pas

net in dit wereldje, maar alleen al het feit dat ik hier ben aangenomen zegt dat men efficiënter en effectiever wil werken. Ik hou wel van de romantische achtergrond, maar je moet het niet overdrijven. Toch is het wel mooi en daarom moet je in mijn ogen ook een mix hebben tussen de nieuwe managers en de geromantiseerde toneelmeesters van vroeger. Je moet van elkaar leren en als dat in elkaar kruipt dan krijg je een nog beter team."

Jezelf verbeteren

Het Chassé Theater wil niet zomaar een theater zijn en dat blijkt goed te lukken. "Over het algemeen horen we van gezelschappen dat ze hier graag komen", vertelt De Roos. "Maar ook als dat niet zo is, horen we het natuurlijk graag. Alleen op die manier kun je jezelf verbeteren. Ook als gasten bijvoorbeeld klagen over de zichtlijn. Dan gaan we de dag erna zelf op die plek zitten. Elk jaar gaat de directeur met een dame van de kassa even weer op alle stoelen zitten. Eerste rang, tweede rang... even weer alle zichtlijnen goed bekijken. We willen zelfs proberen om volgend jaar al op internet te laten zien hoe men in het theater zal zitten. Als iemand een kaartje bestelt, ziet hij dan al een foto van het podium, genomen vanaf de stoel waar hij komt te zitten. Hij ziet dan dus al wat hij in het theater ook zal zien en dat maakt het makkelijker om te kiezen voor een bepaalde rang."

"Mooier kan ik het echt niet hebben. Het is dat ik een gezin heb, anders zat ik hier echt elke dag."

Hobby

De Roos vindt zijn werk prachtig en dat is te merken aan de manier waarop hij erover vertelt. "Het is voor mij elke dag weer hobby", zegt hij namelijk. "Mooier kan ik het echt niet hebben. Het is dat ik een gezin heb, anders zat ik hier echt elke dag. Het mooie is ook dat ik door de dag heen eigenlijk verschillende rollen vervul. Het ene moment ben ik 'facilitair', het andere moment wat meer 'theater-techniek'. Dat houdt het afwisselend." En het aller-mooiste vindt hij het begeleiden van jonge gasten en ze op die manier op te leiden tot toneelmeester of assistent floormanagement. "Wij noemen het hier floormanagement, maar eigenlijk zou ik het in de toekomst toneelmanagement willen noemen. Dat lijkt me een mooie combinatie tussen oud en nieuw." Ook uit het zien slagen van projecten haalt De Roos echter zijn bevrediging: "Dat je ziet dat het pand steeds beter wordt en dat jij daar samen met je team een bijdrage aan kunt leveren. Dat is fantastisch en hier krijgen we er gelukkig alle ruimte voor."